

Místo

Postavit pomník mistru Janu Husovi bylo rozhodnuto, nyní vyvstala zásadní otázka, kde by tento pomník měl stát. Husův pomník měl prezentovat nejen úctu, uznání a obdiv Čechů k historické osobě, ale měl být zároveň obrazem velikosti a duchovní síly českého národa, jehož monumentalita bude oslovovat ostatní evropské národy.

Rada hlavního města Prahy byla oslovena, aby pro pomník vybrala a věnovala vhodný pozemek. Text žádosti formuloval profesor Tomáš Garrigue Masaryk tak, aby se nedotkl ani staročechů, mladočechů, katolíků ani zástupců šlechty. Potřebu pomníku zdůvodnil především velikostí duchovní a morální síly osobnosti Husovy, která překračuje regionální i náboženské hranice, a je zosobněním českého národního hrdinství. V této fázi se Spolek pro vystavení pomníku Mistra Jana Husa ucházel o umístění budoucího pomníku na tzv. Malém Staroměstském náměstí.

1 Malé Staroměstské náměstí – náměstí bylo pro pomník vybráno a dokonce i odsouhlaseno městskou radou poměrem hlasů 37 : 10. Na tomto náměstí by však pomník nemohl být dostatečně monumentální. Kromě toho se zde plánovala regulace a rozšíření komunikací, v neposlední řadě zde již stála historicky cenná kašna.

2 Václavské náměstí – umělecká komise ustavená během soutěží na podobu pomníku toto náměstí doporučila hlavně z důvodů reprezentačních a politických. Zde by však pomník musel stát v dolní části náměstí, proti pomníku sv. Václava, což se ukázalo jako nepřijatelné.

3 Betlémské náměstí – Betlémské náměstí by odpovídalo ideálnímu místu pro stavbu pomníku zejména z historických důvodů. Tomáš Garrigue Masaryk i Vojtěch Náprstek viděli vhodnou souvislost s Betlémskou kaplí, kde byl Hus od roku 1402 správcem a kazatelem. Česká veřejnost si však přála, aby pomník nestál na tak odlehlém místě.

4 Staroměstské náměstí – dne 28. února 1896 bylo uměleckou komisí navrženo, aby byl pomník postaven na tzv. Velkém Staroměstském náměstí. Zde ale stával mariánský sloup z roku 1650. Umístění pomníku protestantskému reformátorovi vedle katolického díkůvzdání Panně Marii se zpočátku jevilo silně problematické. Dne 16. ledna 1899 bylo definitivně rozhodnuto, že místem pro stavbu Husova pomníku se stane Staroměstské náměstí, a to poměrem hlasů 44 : 39. V závěrečném odůvodnění bylo zdůrazněno, že se nejedná o provokaci náboženského přesvědčení, ale o věc národní.

1 Současný pohled na siluetu Husova pomníku na Staroměstském náměstí

2 Zamýšlené lokace pro Husův pomník

3 Pohled na Staroměstské náměstí s mariánským sloupem. V pozadí před kostelem sv. Mikuláše je tzv. Krennův dům, který byl zbořen v letech 1901–1902

